

ZHRNUTIE PRE OBČANOV

Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „OP LZ“) bol s podielom čerpania na alokácii za EU zdroj vo výške 79,15% v roku 2022 na štvrtej pozícii v čerpaní finančných prostriedkov spomedzi operačných programov Partnerskej dohody.

Zároveň bol v rámci prvej revízie v roku 2022 navýšený rozpočet OP LZ o dodatočné finančné zdroje (zdroj REACT-EU 2.tranža), z ktorých bola v prospech OP LZ vyčlenená pre rok 2022 suma 66 458 080 EUR. Uvedené dodatočné finančné zdroje boli alokované do PO 8 REACT-EU (1. revízia zo dňa 13.6.2022).

V súvislosti s Kohéznymi opatreniami na podporu utečencov v Európe a s Flexibilnou pomocou územiám – CARE boli druhou revíziou z 19.12.2022 presmerované zostávajúce nevyužitú zdroje v rámci programu OP LZ do nových prioritných osí (ďalej len PO) PO10 CARE-ESF a PO11 CARE-EFRR, ktoré sú zamerané na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie na Ukrajine. Implementácia nových prioritných osí nabieha od februára 2023.

Do PO10 boli realokované nevyužitú finančné prostriedky z PO3 vo výške 5 000 000 EUR, z PO4 vo výške 5 000 000 EUR a z PO1 vo výške 1 245 000 EUR. Celková alokácia PO10 je 11 245 000 EUR. DO PO11 boli realokované finančné prostriedky vo výške 30 000 000 EUR z PO6, čo je celková alokácia PO11.

K 31.12.2022 bolo zazmluvnených 4256 projektov (1 projekt je započítaný v PO3 aj v PO4), z toho bolo 343 mimoriadne ukončených (ďalej len „MiU“), ktoré neprispeli k implementácii, 2 MiU prispeli k implementácii, a 1215 projektov bolo riadne ukončených (RU) (zmeny stavov projektov zaznamenané do ITMS2014+ po 31.12.2021 nie sú zohľadnené). K 31.12.2022 bolo v realizácii ešte 2696 projektov, z nich 11 malo realizáciu pozastavenú.

Brutto zazmluvnenie k 31.12.2022 za EU zdroj bolo 3 426 907 281,83€, čo je 114,37% z aktuálnej alokácie 2 996 457 169,00€, bez nečerpaných zdrojov RU projektov a bez MU projektov bolo netto zazmluvnenie 3 095 241 432,89€, teda 103,30% z alokácie.

Podiel čerpania z alokácie za EU zdroj na národnej úrovni bol v PO1 70,85%, PO2 97,52%, PO3 83,69%, v PO4 82,86%, PO5 74,34%, v PO6 37,56%, PO8 35,70%. Prostriedky je možné dočerpať (oprávnenosť pre prijímateľov) už len do 31.12.2023. Snahou všetkých implementačných útvarov teda bude sústrediť sa na korektné a rýchle spracovanie predložených žiadostí o platbu (ŽoP).

V roku 2022 bolo **ukončených alebo plne zrealizovaných 12 externých odborných hodnotení** (ďalej len „EOH“), ako uvádza bod 4 výročnej správy o implementácii OP LZ za rok 2022, zverejnené sú na webovom sídle:

(<https://www.employment.gov.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/monitorovanie-hodnotenie/hodnotenia-op-lz/>).

Prijaté opatrenia a odpočty opatrení za všetky EOH sú súčasťou Súhrnnej správy o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení operačného programu Ľudské zdroje:

<https://www.mpsvr.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/monitorovanie-hodnotenie/suhrnna-sprava-hodnoteniach/>.

Rok 2022, resp. stav k 31.12.2022 po jednotlivých osiach:

V rámci PO1 „Vzdelávanie“ bolo v roku 2022 dosiahnuté zazmluvnenie 109,10% a čerpanie 70,85% z alokácie. Celkovo bolo zazmluvnených 1185 projektov, 9 v roku 2022, 438 projektov je riadne ukončených.

Z dôvodu nadkontrahovania nebola vyhlásená žiadna nová výzva, vyzvanie.

V rámci PO2 „Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí“ bolo dosiahnuté zazmluvnenie 118,41% a čerpanie 97,52%. Celkovo bolo zazmluvnených 35 projektov, (1 v roku 2022), 9 z nich je riadne ukončených (RU).

V roku 2022 bolo vyhlásené 1 vyzvanie pre NP Prax pre mladých.

Na monitorovacom výbore (MV) bol dňa 8.11.2022 odprezentovaný a diskutovaný projekt 312081BMM9 [Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK \(Národný projekt\) | Dobrý kraj \(dobrykraj.sk\)](#).

V rámci PO3 „Zamestnanosť“ bolo dosiahnuté zazmluvnenie 105,29% a čerpanie 83,69%. Celkovo bolo zazmluvnených 571 projektov, 2 v roku 2022. RU je 69 projektov.

Nové národné projekty sú zamerané na podporu zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, a druhý na aktiváciu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

V rámci PO4 „Sociálne začlenenie“ bolo dosiahnuté zazmluvnenie 114,49% a čerpanie 82,86% z alokácie. Celkovo bolo zazmluvnených 476 projektov, 13 v roku 2022, 63 je riadne ukončených.

V roku 2022 vyhlásené vyzvanie na NP sa zameralo na Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Členovia MV boli informovaní o priebehu implementácie projektu: 312041BBD8 <https://www.usmev.sk/projekt-eu-dostupne-socialne-najomne-byvanie-s-prvkami-housing-first/>.

V rámci PO5 „Integrácia marginalizovaných rómskych komúní“ bolo dosiahnuté zazmluvnenie 101,59% a čerpanie 74,34% z alokácie. Celkovo bolo zazmluvnených 466 projektov, 14 v roku 2022, 63 je riadne ukončených.

V roku 2022 vyhlásené vyzvanie na NP sa zameralo na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK, realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva.

V rámci PO6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúní bolo dosiahnuté zazmluvnenie 98,68% a čerpanie 37,56%. Celkovo bolo zazmluvnených 831 projektov, 87 v roku 2022 (+7 pribudlo z 2021 presahom rokov), 258 projektov je riadne ukončených. V roku 2022 tu nebola spustená nová výzva, vyzvanie.

V rámci PO8 REACT-EU bolo dosiahnuté zazmluvnenie 90,28% a čerpanie 35,70% z jej alokácie. Celkovo bolo zazmluvnených 666 projektov, 322 v roku 2022 (+1 z 2021 presahom rokov).

V roku 2022 vyhlásená výzva bola orientovaná na rozvoj zručností na podporu trhu práce a dve vyzvania na NP sú zamerané na Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí MRK poskytovaním miestnej občianskej poriadkovej služby (ďalej len „MOPS“) v obciach s prítomnosťou MRK, a druhé na posilnenie dlhodobej zdravotnej starostlivosti. MV bol bližšie informovaný o projekte 312081BTK4 [Článok - Návrat neaktívnych osôb na trhu práce do pracovného prostredia je náročný, avšak nie nemožný \(istp.sk\)](#); [Krokom-k-uspesnej-buducnosti : myJUMP.sk](#).

V roku 2022 nebolo zatiaľ žiadne zazmluvnenie v novej PO10 a PO11.

Informácie o implementácii finančných nástrojov uvádza príloha 2 tejto VS OP ĽZ.

Iniciatívy a stratégie na ktorých sa podieľame:

V súlade s Iniciatívou EK pre zaostávajúce regióny (**Catching up regions**):

V rámci PO8 REACT-EU prebiehal NP Posilnenie regionálneho riadenia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy smerom ku zlepšeniu kvality, atraktivity a k vyššej orientácii na trh práce v Banskobystrickom kraji (312082BGH4) SO MŠVVŠ SR, a NP „Zlepšenie stredného odborného školstva v Prešovskom samosprávnom kraji“ (312011ALF7).

V roku 2022 MPSVR SR v rámci PO8 REACT-EU spustilo NP „Agentúra integrovanej starostlivosti“ (312081BVI4). Ide o pilotný a inovatívny model na Slovensku. Cieľom projektu je rozvoj, koordinácia a poskytovanie služieb starostlivosti o seniorov vo vybranom území južný Gemer. Projekt vytvorí podmienky pre možnú reaplikáciu modelu v rámci nového PrO 2021-2027 aj na územia ostatných krajov.

V súlade s výzvou na vytvorenie prostredia pre posilnenie know-how v oblasti sociálnych inovácií a podporu nadnárodnej spolupráce v rámci budúceho programu ESF+, predovšetkým v makro-regionálnych stratégiách, mimo OP IZ, RO naďalej participoval na implementácii NP „Social Innovation Plus – Competence Centres (SI PLUS)“, máj 2021 - apríl 2023.

<https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/narodne-kompetencne-centrum-socialne-inovacie/>

<https://www.employment.gov.sk/files/sk/uvodna-stranka/narodne-kompetencne-centrum-socialne-inovacie/dokumenty/factsheet.pdf>

Príklady dobrej praxe

PO1 Prijímateľ: GYMNÁZIUM GELNICA

Názov projektu: **Kľúč k rozvoju štyroch gramotností**

ITMS kód projektu: **312011V673**

Celková zazmluvnená suma: 159 550,34€

Projekt trval 36 mesiacov (3 školské roky) a jeho cieľom bolo pomocou rozvoja kľúčových kompetencií žiakov v oblastiach čitateľskej, matematickej, prírodovednej a finančnej gramotnosti skvalitniť výchovno-vzdelávací proces a prispieť k zlepšeniu študijných výsledkov žiakov. Aktivity určené pre cieľovú skupinu 100 žiakov sa zameriavali na mimoškolskú činnosť vo forme krúžkovej činnosti (dlhodobejšie a pravidelnejšie aktivity) a mimoškolskej činnosti vo forme workshopov (kratšie aktivity). Cieľom aktivity bola tvorba a realizácia týchto vzdelávacích programov vo forme mimoškolskej činnosti, zameranej na zvýšenie matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti žiakov, čo umožnilo v krátkodobom horizonte žiakom zlepšiť ich študijné výsledky, v strednodobom horizonte lepšie zvládnutie ďalšieho stupňa štúdia a v dlhodobom horizonte uplatnenie na trhu práce. Aktivity určené pre cieľovú skupinu 13 učiteľov sa zameriavali na vzdelávanie učiteľov školy a činnosť pedagogických klubov.

Bližšie informácie sú k dispozícii na <https://gymgl.edupage.org/a/o-projekte-k4g>.

PO1 Prijímateľ: Gymnázium - Gimnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec
Názov projektu: **Gymnaziálne štúdiá gramotností na Gymnáziu-Gimnáziu v Kráľovskom Chlmc**

ITMS kód projektu: **312011U404**

Celková zazmluvnená suma: 298 496,08€

Projekt je cestou k inovatívnemu gymnaziálnemu vzdelávaniu za účelom vytvoriť podmienky na kvalitné vzdelávanie, eliminujúce negatívne dopady sociálnej biedy, nepodnetného prostredia (najmenej rozvinutý okres) a znevýhodňujúcej geografickej polohy (veľká vzdialenosť od kultúrnych a spoločenských centier). Tieto nepriaznivé podmienky zvyšujú nároky na efektivitu výchovnovzdelávacieho procesu a demotivujú žiakov, ktorí pociťujú znevýhodnenie v porovnaní s rovesníkmi vo väčších mestách aj pedagógov, ktorí musia práce vyhľadávať v regióne obmedzené motivačné podnety, ktoré by im umožnili rozvíjať a inovovať ich profesijné nástroje pre rozvoj gramotností žiakov a zvyšovanie úrovne dosahovaných výsledkov.

Cieľom realizácie projektu je zlepšiť študijné výsledky a rozvinúť kompetencie žiakov školy v oblasti základných gramotností, prostredníctvom rozvoja čitateľskej, matematickej, prírodovednej a finančnej gramotnosti v extra hodinách s cieľom zvýšiť počet hodín školského vzdelávacieho programu nad rámec hodín povinne stanovených a financovaných zo štátneho rozpočtu, zlepšiť kvalitu súčasného výchovno-vzdelávacieho procesu, podporiť hĺbkové učenie, ktorým sa zabezpečí osobný rast a pridaná hodnota v ďalšom vzdelávaní žiakov. Zámerom je aj zlepšiť zručnosti žiakov v riešení praktických úloh v prírodovednom laboratóriu a zlepšiť zručnosti žiakov vo využívaní informačných technológií v rôznych fázach výučby a učenia sa. Projekt zaviedol nové vyučovacie predmety, využitím 16 extra hodín sa aktuálny ŠkVP rozšíri o nové vyučovacie predmety Praktická slovenčina, Praktická maďarčina, Praktická matematika, Zážitková informatika a Praktická biochémia. Projekt bol zameraný aj na vzdelávanie a rozvoj kompetencií pedagogických zamestnancov formou 5 pedagogických klubov ako nástroja na rozvoj kompetencií pedagógov (Klub matematiky a práce s informáciami, Klub prírodovednej gramotnosti, Klub čitateľskej gramotnosti, Klub finančnej gramotnosti, Klub evalvácie úrovne gramotnosti).

Bližšie informácie sú k dispozícii na adrese: <https://gymkch.edupage.org/text11/>.

PO3 Prijímateľ: MPSVR SR
Názov projektu: **Rodová rovnosť na pracovisku**
kód projektu: **312031Z411**
Celková zazmluvnená suma: 866 042,21€

Počas roka 2022 pokračovala implementácia národného projektu **Rodová rovnosť na pracovisku**. Aktivity sa implementujú v troch líniách:

- Spracovanie nových koncepčných, metodických a analytických materiálov z oblasti zosúladovania súkromného, rodinného a pracovného života ako i systému hodnotenia stavu rovnosti príležitostí na pracovisku, tzv. Rodové audity
- Praktická rovina – realizácia osobných stretnutí, seminárov a rozhovorov so zástupcami zamestnávateľov
- Mediálna časť – informovanie laickej i odbornej verejnosti

Vo finálnej fáze spracovania sú aktuálne nasledovné výstupy z prvej línie projektu:

- Koncepcia pre zosúladovanie súkromného, rodinného a pracovného života.
- Analytická štúdiá náklady a výnosy uplatňovania rodovej rovnosti na trhu práce.
- Metodika pre uplatňovanie rodovej rovnosti a zosúladenia rodinného a pracovného života na trhu práce.
- Katalóg opatrení uplatňovania rodovej rovnosti na trhu práce.
- Metodika pre výkon rodových auditov v SR.
- Systém štandardov pre vykonávanie rodového auditu.
- Systém akreditácie auditorských subjektov.

V praktickej časti projektu sa uskutočnili stretnutia u 9 vybraných zamestnávateľov. Výber bol zvolený tak, aby predstavovali zmenšenú mapu pracovného trhu Slovenskej republiky, teda aby boli zastúpení zamestnávateľia zo súkromného i verejného sektora; výrobné podniky a služby či rôzne regióny. Na základe stretnutia boli zamestnávateľom poskytnuté výstupy projektu, spoločne s návrhmi opatrení na zlepšenie stavu rovnosti príležitostí v organizácii. Pri svojich návrhoch expertky a expert vychádzali najmä z Katalógu opatrení či z Metodiky pre uplatňovanie rodovej rovnosti.

Expertný tím zrealizoval svoje aktivity v nasledovných organizáciách: UNIZA Žilina (11.4.2022); UPSVaR Levice (21.4.2022); CURADEN (25.5.2022); Centrum právnej pomoci CPP (15.7.2022); Deutsche Telecom (18.8.2022); Formel D Slovakia Trnava (22.9.2022); ONSEMI Piešťany (6.9.2022); FPT Slovakia (17.10.2022); SLSP a.s. (24.10.2022). V roku 2023 je plánované posledné stretnutie so zamestnávateľom z neziskového sektora.

V rámci mediálnej časti bola v roku 2022 zrealizovaná záverečná konferencia o výstupoch projektu v oblasti zosúladenia súkromného, rodinného a pracovného života a o skúsenostiach

organizácií, ktoré sa do projektu zapojili. Konferencie sa zúčastnili zástupcovia MPSVR SR, zástupcovia zamestnávateľov ale i široká odborná verejnosť.

<https://www.youtube.com/watch?v=TsQYEt65bww>

Téma bola propagovaná aj prostredníctvom tlačových správ, článkov, mediálnych výstupov, sociálnych sietí a webových stránok:

<https://www.ludskezdroje.gov.sk/rovnost-zien-a-muzov>

<https://www.employment.gov.sk/narodny-projekt-rodova-rovnost-pracovisku/>

PO3 Prijímateľ: UPSVR

Názov projektu: **Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne**

kód projektu: **312031A062**

Celková zazmluvnená suma: 16 998 207,95€

Názov projektu: **Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne**

Kód projektu: **312031B659**

Celková zazmluvnená suma: 29 000 000,00€

Poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa je upravené zákonom č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Príspevok na starostlivosť o dieťa je sociálna dávka určená rodičom, ktorí začnú vykonávať zárobkovú činnosť alebo sa vrátia späť do práce skôr, ako dieťa dovŕši vek tri roky, resp. šesť rokov, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, a v čase výkonu zárobkovej činnosti zabezpečia starostlivosť o svoje dieťa inou právnickou alebo fyzickou osobou, napr. umiestnením dieťaťa v zariadení (materská škola, detské jasle, detské skupiny).

V súvislosti s novelou zákona č. 571/2009 Z. z., účinnou od januára 2020 nastal pokles poberateľov príspevku na starostlivosť o dieťa, z dôvodu väčšej výhodnosti rodičovského príspevku.

Novelou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, účinnou od 7.6.2022, bola doplnená a rozšírená služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života o **formu poskytovania starostlivosti o dieťa v detskej skupine**. Službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života formou starostlivosti o dieťa v detskej skupine možno poskytovať najviac štyrom deťom súčasne. Posilňuje sa reálna dostupnosť zabezpečenia formalizovanej starostlivosti o deti, a to v čase kedy rodič pracuje alebo študuje na strednej alebo na vysokej škole. Výška príspevku sa odvíja od preukázaných úhrad dohodnutých medzi poskytovateľom a rodičom dieťaťa, najviac však sa príspevok poskytuje v sume 160 Eur mesačne. Z plagátu UPSVR:

PO4 Prijímateľ: Slovenský paralympijský výbor
Názov projektu: **SME SI ROVNÍ**
kód projektu: **312041AIR7**
Celková zazmluvnená suma: 7 281 111,32€

Hlavným cieľom projektu je pilotné overenie inovatívneho systému sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „OZP“) zriadením siete včasnej pomoci, poradenstva a pohybovej motivácie pri odchode zo zdravotníckych a/alebo rehabilitačných zariadení. Podstata spočíva v overení efektívnosti fungovania inovatívneho systému včasnej pomoci a podpory pre zdravotne postihnuté osoby (predovšetkým osoby po náhlej zmene zdravotného stavu následkom úrazu alebo choroby) prostredníctvom celoplošne zavádzanej siete regionálnych centier.

Základná myšlienka predkladaného projektu je postavená na potrebe zavedenia rovnakej celoplošnej dostupnosti inovatívneho systému včasnej pomoci a komunitnej podpory rovnocenného života a aktívneho začleňovania sa OZP späť do života pomocou motivačnej a odbornej intervencie rovnako zdravotne postihnutých "motivátorov" na komunitnom princípe „vzájomnej podpory založenej na rovnocennom prístupe“, angl. „Peer to Peer Support“.

Anketári vykonali dotazníkový prieskum o podmienkach poskytovania služieb soc. začleňovania OZP, realizovaný medzi zástupcami cieľovej skupiny v 7 samosprávnych krajoch a medzi samosprávami a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci všetkých 8 krajov.

Napriek omnoho lepšej situácii oproti rokom 2020 a 2021 v (potenciálnych) účastníkoch projektu ostali obavy o svoje zdravie a jeho prípadné zhoršenie vplyvom možného výskytu tohto ochorenia v ich blízkosti. Väčšia stretnutí motivátorov s klientmi v monitorovanom období však prebiehala už osobnou formou. V dňoch 26. – 27. 5. 2022 sa uskutočnila medzinárodná konferencia SME SI ROVNÍ v Šamoríne.

Pohybová motivácia – voľnočasové aktivity

PO4 Prijímateľ: Fenestra, Web: fenestra.sk
Názov projektu: **Zlepšenie prístupu žien zažívajúcich násilie k špecifickým podporným službám v Poradenskom centre Fenestra a zvyšovanie ich kvality**
kód projektu: **312041Q324**
Celková zazmluvnená suma: 239 166,79€

Cieľom realizovaného projektu je prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie. Cieľovou skupinou projektu sú ženy zažívajúce násilie zo strany súčasných alebo bývalých

manželov alebo partnerov. Hlavnou aktivitou projektu bola podpora rozvoja služieb pre obeť násilia, najmä ženy, s dôrazom na personálne zabezpečenie poskytovania špecifických podporných služieb, zlepšenie prístupu žien k rôznym druhom a formám poradenstva poskytovaného v Poradenskom centre Fenestra a zlepšenie kvality služieb prostredníctvom kontinuálnej evaluácie poskytovaných podporných služieb a zabezpečenia odborného rastu poradenských pracovníčok.

V rámci realizácie projektu boli v Poradenskom centre Fenestra poskytnuté služby 283 ženám najmä z Košického samosprávneho kraja, ale aj z Prešovského a Banskobystrického kraja.

Následná udržateľnosť výsledkov bude závisieť od dostupnosti verejných zdrojov na financovanie špecifických služieb pre ženy zažívajúce násilie. Fenestra poskytuje takéto služby už 23 rokov a urobí všetko, aby túto činnosť udržali aj do budúcnosti.

Do aplikácie projektu zasiahla pandémia COVID-19. Vzhľadom na nadštandardné opatrenia, ktoré v centre zaviedli, poskytovali ženám poradenstvo bez prerušenia. Zároveň vzhľadom na pandemické okolnosti rozšírili a zefektívniili formy dištančného poradenstva.

Prenositelnosť, odporúčania pre zavedenie príkladov dobrej praxe:

Poskytovanie podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie v súlade s minimálnymi štandardmi Rady Európy, ktoré sú podrobnejšie rozpísané v publikáciách "Štandardy komplexnej pomoci a ochrany žien zažívajúcich násilie" (Inštitút pre výskum práce a rodiny, 2015) a "Metodika k poskytovaniu komplexnej podpory a ochrany ženám zažívajúcim násilie a ich deťom" (Inštitút pre výskum práce a rodiny, 2015), podľa ktorých centrum postupuje, tvorí dobrý a zároveň dostatočne flexibilný základ pre poskytovanie tohto druhu služieb v rámci mimovládneho sektora.

Vydané publikácie zamerané na šírenie výsledkov projektu, webové stránky alebo iné aktivity: O výstupoch projektu centrum priebežne informuje na webovom sídle organizácie www.fenestra.sk a na sociálnych sieťach. V mailovej aj osobnej komunikácii boli o výstupoch projektu informované inštitúcie zapojené do Pracovnej skupiny na prevenciu a elimináciu násilia na ženách v Košiciach. Široká verejnosť mala možnosť sa dozvedieť o výstupoch prostredníctvom vstupov do médií (napr. SME, Refresher, Najmama a podobne:

[K prvému útoku často dochádza práve vtedy, keď je žena tehotná, alebo po pôrode. Nie je jednoduché od násilníka odísť \(Rozhovor\) | REFRESHER.sk](#)

[V začiatkoch to v mužovi ťažko spoznať, neskôr už je žena v pasci: Násilie na ženách v partnerských vzťahoch je u nás najrozšírenejšie, približuje ich príbehy Sylvia Králová | Najmama.sk \(aktuality.sk\)](#)

<https://zena.sme.sk/c/22398305/dusana-karlovska-apelujeme-na-zeny-co-maju-robot-o-nasilnikoch-sa-hovori-malo.html>

[Mlčaním násilie podporujete: 7 rád, ako sa správať pri ženách zažívajúcich násilie a pomôcť | Najmama.sk \(aktuality.sk\)](#)

PO4

PO4 Prijímateľ: Detský fond Slovenskej republiky

Názov projektu: **Podporný a preventívny program pre rodiny s deťmi s ADHD, ADD a poruchami správania**

kód projektu: **312041L607**

Celková zazmluvnená suma: 300 096,23€

“Podporný a preventívny program pre rodiny s deťmi s ADHD, ADD a poruchami správania” poskytuje rodinám v celom Bratislavskom samosprávnom kraji psychologické a iné odborné poradenstvo a pomoc so zameraním na podporu zdravého psychosociálneho vývinu detí, riešenie a prevenciu výchovných problémov, napätých vzťahov a kríz v rodine aj v škole. U rodičov sú rozvíjané ich rodičovské zručnosti, ktoré podporia zdravý osobnostný vývoj dieťaťa, zmiernia dôsledky diagnózy a budú predchádzať zhoršeniu vzťahov v rodine, prípadne aj možným rozpadom rodín. V deťoch sú rozvíjané sociálne zručnosti, ktoré im umožnia začleniť sa do kolektívu a budú slúžiť ako prevencia ich sociálneho vylúčenia, najmä v školských, ale aj voľnočasových kolektívoch. Podporované je ich

zdravé sebedovetie aj vzťahy, čím sa predchádza sociálne-patologickým javom (alkohol, drogy, nelátkové závislosti, drobná kriminalita,...) v období dospievania.

The screenshot shows the website for the project. At the top left is the logo of the Children's Fund of the Slovak Republic. Navigation links include 'KTO SME', 'PROJEKTY', 'PRÍSPEVKY', 'PRÍBEHY', 'KONTAKT', and a 'CHCEM PRISPIEŤ' button. The main text describes the project's goal: to support parents and children with ADHD, ADD, and behavioral disorders through psychological and professional advice. It mentions that the project provides complex advisory services, helps families cope with stress, and offers support to all family members. It also notes that the project supports schools in integrating children with special needs and organizes weekend stays and seminars for parents and the wider community. Logos for IA MPSVR SR, the European Union (EUROPSKA ÚNIA), and the Operational Program 'Human Resources' (OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE) are displayed. The footer contains a 'Dôležité Linky' section with links to Home, Convention on The Rights of The Child, Dohovor o Právach Dieťaťa, and Ocenenia. The 'Kontaktné Info' section provides the address (Stavbárska 38, 82107 Bratislava), phone number (+421 903 764 354), and email (dfsr@dfsr.sk). Social media icons for Facebook, Instagram, and YouTube are also present. A quote at the bottom left reads: 'Malé pozornosti živia veľké emócie'.

PO4 Prijímateľ: Za dôstojný život

Názov projektu: **Život v rovnakom svete**

kód projektu: **312041V580**

Celková zazmluvnená suma: 74 441,57€

www.dostojnyzivot.sk

Cieľom projektu je zlepšiť prevenciu a prispieť k eliminácii všetkých foriem diskriminácie v základných školách, Centrách pre deti a rodiny a sociálnych zariadeniach na juhu Banskobystrického kraja.

Jednotlivé aktivity projektu boli zamerané na podporu rovnakých príležitostí a aktívnu účasť a budú smerovať k aktívnemu sa začleneniu cieľovej skupiny do riešenia svojej nepriaznivej životnej situácie.

Problematike diskriminácie sa v južnom regióne BBSK v súčasnej dobe venuje viac inštitúcií ako aj organizácií len veľmi okrajovo. Zámerom projektu je zmeniť tento stav a vytvoriť udržateľný a funkčný systém starostlivosti o osoby ohrozené diskrimináciou. Projekt tvoria aktivity zamerané na zvýšenie informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsoboch ochrany pred ňou:

- Prevenčné aktivity na školách a v Centrách pre deti a rodiny v okresoch južného regiónu BBSK

- Prevenčné aktivity s klientmi umiestnenými v zariadeniach sociálnych služieb

Vzdelávanie pracovníkov prvého kontaktu (zamestnancov úradov, zariadení sociálnych služieb a pod.) v oblasti predchádzania a boja so všetkými formami diskriminácie (obchodné združenia, podniky, najmä MSP).

V rámci udržateľnosti budú aktivity pokračovať prostredníctvom vlastných zdrojov a organizácia bude naďalej rozvíjať sociálne služby nízkoprahového charakteru a prevenciu. Na základe získaných výstupov a skúseností z daného projektu sa bude organizácia usilovať o pokračovanie činnosti s ďalšími cieľovými skupinami, ktoré budú ohrozené diskrimináciou.

V priebehu realizácie projektu boli identifikované problémy v súvislosti s pandemiou COVID-19. Pôvodne sa mal realizovať 24 mesiacov a mal byť ukončený k termínu 8/2021, z dôvodu proti-pandemických opatrení bol niekoľkokrát pozastavený a nakoniec úspešne ukončený k termínu 9/2022.

PO5 Prijímateľ: Obec Rudňany

Názov projektu: **Miestna občianska poriadková služba v obci Rudňany - pokračovanie**

ITMS kód: **312083BGS3** (aktivity projektu ukončené 31.12.2022)

Celková zazmluvnená suma: 113 476,70€

Prostredníctvom zriadenia MOPS v obci Rudňany bol podporený rozvoj ľudských zdrojov a plnohodnotné začlenenie sa na trh práce a celkové zlepšenie sociálnej situácie rómskej komunity, ochrana životného prostredia (ohlasovanie požiarov, prevencia protiprávneho správania pri nakladaní s odpadmi), boj proti chudobe a podpora sociálno-ekonomickej integrácie rómskej komunity v obci. V rámci opatrení a aktivít prijatých na podporu udržateľného rozvoja bolo zabezpečené poskytovanie sociálnych a asistenčných služieb v oblasti s prítomnosťou MRK prostredníctvom činnosti miestnej občianskej poriadkovej služby nasledovne:

- ochrana verejného poriadku v súčinnosti s Policajným zborom SR, predchádzanie vzniku konfliktov, prevencia protiprávneho správania sa v marginalizovanej komunite;
- ochrana súkromného a verejného majetku, predchádzanie poškodzovania majetku obyvateľov MRK ako aj ostatných obyvateľov obce a verejného majetku;
- ochrana životného prostredia, ohlasovanie požiarov, prevencia protiprávneho správania pri nakladaní s odpadmi;
- plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky, predovšetkým v súvislosti s pohybom po komunikácii a prechodom cez cestu a pod.

Prijímateľ v rámci realizácie projektu vytvoril 8 pracovných miest, všetky obsadené príslušníkmi MRK. V priebehu realizácie projektu, v dôsledku činnosti členov MOPS, došlo ku zníženiu tolerance obyvateľov obce voči negatívnym javom, ktoré narúšajú spolužitie obyvateľov, príp. majú negatívny vplyv na verejný život, majetok obce a životné prostredie. Celkovo došlo ku zvýšeniu kvality sociálnej interakcie medzi obyvateľmi obce, ku zníženiu počtu nelegálnych skládok odpadov, ku zníženiu počtu pokusov o poškodzovanie majetku obce a o znečisťovanie verejného priestranstva. Členovia MOPS svojou činnosťou prispeli ku zvýšeniu bezpečnosti pohybu maloletých a školopovinných detí, najmä pred príchodom do školy a po skončení vyučovania. Zlepšila sa súčinnosť s inštitúciami, najmä s miestnymi školami. Postupne sa znížila tolerancia nevhodných prvkov správania. Vo všeobecnosti sa zvyšuje rešpekt a uznanie obyvateľov obce voči členom MOPS a ich činnosti. Súčinnosť starostu obce a subjektov, zainteresovaných do realizácie projektu, má šancu naďalej prispievať ku zvyšovaniu bezpečnosti a v spolupráci s PZ SR, ku včasnej a profesionálnej eliminácii negatívnych javov a porušovania všeobecne platných právnych noriem.

PO6 Prijímateľ: Obec Nálepkovo

Názov: Prístup k pitnej vode v obci Nálepkovo

ITMS kód: **312061ANT8** (aktivity projektu ukončené 28.2.2022)

Celková zazmluvnená suma: 30 767,49 €

Pred realizáciou projektu bol počet obyvateľov v 3 miestnych osadách 1752 obyvateľov z MRK. Z toho 739 obývalo neštandardné - svojpomocne postavené príbytky. Išlo najmä o chatrče, unimobunky a maringotky, ktorých obyvatelia využívali vodu buď z blízkych potokov alebo im vodu poskytovali nelegálne obyvatelia nájomných bytov. Až 42,2 % (739) obyvateľov z MRK v obci nemalo prístup k pitnej vode.

Implementáciou projektu bolo pre obyvateľov z MRK v obci zabezpečené:

- kvalitný zdroj pitnej vody (doposiaľ obyvatelia užívali aj necertifikované zdroje vody)
- eliminácia šírenia infekčných chorôb (napr. salmonelóza, žltáčka, TBC)
-
- blízkosť zdroja pitnej vody (obyvatelia trávili zabezpečovaním vody do domácností hodiny denne)
- jednotná cena za komoditu pre všetkých obyvateľov MRK.

PO6 Prijímateľ: Obec Výborná

Názov: Rekonštrukcia materskej školy v obci Výborná

ITMS kód: 312061V598 (aktivity projektu ukončené 1.3.2022)

Celkové zazmluvnené oprávnené výdavky: 724 011,20 €

Materská škola v obci Výborná kapacitne nepostačovala na počet detí v obci a nespĺňala ani hygienické požiadavky na predškolskú výchovu. Veľká časť detí obce nenavštevovala žiadnu materskú školu. MŠ bola umiestnená v rodinnom dome, ktorý nebol postavený na účely predškolského zariadenia. Špecifickým cieľom projektu bolo zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Zabezpečením kvalitného predprimárneho vzdelávania sa prispieva k zvládnutiu povinnej školskej dochádzky.

V rámci realizácie projektu bola zrekonštruovaná pôvodná budova materskej školy a bola doplnená novou prístavbou. Zároveň bola celá MŠ vybavená novým moderným zariadením. Implementáciou projektu bola zvýšená kapacita MŠ o 88 detí - kapacita pôvodnej MŠ sa zvýšila z 12 na 100 detí.

PO8 Prijímateľ: UPSVR

Názov projektu: **Bezplatné dlhové poradenstvo**

kód projektu: **312081BKZ8**

Celková zazmluvnená suma: 13 476 730,30€

Hlavným cieľom NP BDP je prispieť k vybudovaniu lepšej spoločnosti a fungujúcemu úverovému prostrediu spájaním záujmov dlžníkov a veriteľov, zvyšovaním šancí dlžníkov na získanie pôžičky a šancí veriteľov na ich splatenie.

Pomoc pre dlžníkov je zabezpečená prostredníctvom poradenstva s vysokou odbornosťou poradcov vo vybudovaných 46 bezplatných dlhových poradniach v rámci celého Slovenska, ktorých sídla sú totožné so sídlami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. V rámci predmetného poradenstva spoločne s klientmi identifikujú základné príčiny zadlženia, vykonajú ich analýzu a spoločne s klientom pracujú na ich redukcii alebo úplnej eliminácii. Zároveň identifikujú potrebné oblasti poskytnutia poradenstva klientovi (právne, ekonomicko-finančné, psychologické) a v prípade potreby ho komplexne poskytnú v plnom rozsahu podľa svojej špecializácie.

Tvorba pracovných postupov pre dlhových poradcov - Výstupom podaktivity bude ku koncu implementácie NP Bezplatné dlhové poradenstvo vypracovanie komplexnej metodiky, ktorá bude slúžiť ako príručka (manuál) pracovných postupov BDP pre všetkým zamestnancov poradní pri výkone ich poradenskej činnosti.

V rámci realizácie projektu boli v roku 2022 poskytnuté poradenské služby 3331 klientom. Celkovo poradenské služby k 31.12.2022 zatiaľ využilo 3410 klientov z plánovaného počtu 11200, čo predstavuje naplnenie merateľného ukazovateľa na 30,45%. V priebehu roka bolo prijatých 145 zamestnancov, aktuálny stav merateľného ukazovateľa je 174 zamestnancov z plánovaných 184.

Vstup do poradne

PO8 Prijímateľ: Združenie obcí Mikroregión pri Slanej
Názov projektu: **NP Agentúra integrovanej starostlivosti**
kód projektu: **312081BVI4**
Celková zazmluvnená suma: 1 194 979,43€

Národný projekt je zameraný na pilotné odskúšanie podpory integrácie služieb starostlivosti pre seniorov. Pôjde o pilotné testovanie Agentúry integrovanej starostlivosti(d'alej len „Agentúra“) v regióne južného Gemera.

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) patrí medzi kraje s najrýchlejšie starnúcou populáciou v Slovenskej republike. V roku 2019 bol na Slovensku zaznamenaný index starnutia 104,80 (podiel počtu osôb starších ako 65 rokov na 100 osôb k počtu osôb vo veku do 14 rokov). V Banskobystrickom kraji dosiahol tento index hodnotu 119.

Dopyt po zdravotných a sociálnych službách je ťažké uspokojiť najmä vo vidieckych odľahlejších častiach regiónu, ktoré najviac trpia vysťahovalectvom obyvateľov. Spravidla sú to oblasti, v ktorých miestne samosprávy nemajú dostatočné profesionálne kapacity

Združenie obcí Mikroregión pri Slanej je združením samospráv a z toho titulu môže spolupracovať s členskými samosprávami na výkone ich originálnych kompetencií samospráv v súlade so schválenými stanovami združenia.

Sídlna štruktúra je rozdrobená a miestna samospráva jednotlivo nemá kapacity zabezpečovať výkon časti svojich kompetencií, má však dostatočnú kapacitu spájať sa do funkčných celkov, v rámci ktorých by bola schopná budovať a udržiavať infraštruktúru služieb pre seniorov na svojom území.

